

Kurs i restaurering

Fikk lære gamle håndverksteknikker

OPAKER

15 mann har i tre dager jobbet med takene på Furuset på Opaker. Målet var å tilegne seg kunnskap om vedlikehold av gamle hus.

Tommy Simon Norum
98 87 22 29
tommy@raumnes.no

– Dette er utdanning man ikke får i skolevesenet, og ting håndverkene må ta som selvstudium, sier Per-Willy Færgestad, seniorrådgiver, tømrermester og ingeniør ved Akershus bygningsvern-senter.

– Forrige gang var vi og så på Hunstad gård der vi gikk gjennom hele hovedhuset for å datere forskjellige glasstyper, byggemåter og se forskjellen på håndlagd og maskinprodusert, sier Færgestad.

Akershus bygningsvern-senter som holder kurset er en del av Museene i Akershus (MIA).

Nytt tak

Arbeidersmåbruket Furuset på Opaker ble oppført i 1909 av Johan Martinsen. I dag hører småbruket til Nes Samlinger, og eies av Nes kommune.

– Vi ble spurt om vi hadde noen tak til kurset, og foreslo da Furuset. Samtidig er dette en kompetanseheving for kommunen, forteller Kristoffer Andersen, kulturminnerådgiver, som fulgte arbeidet nøye.

All takstein ble plukket av

» Dette er kompetanse som er viktig både for kommunen og befolkningen. Vi trenger innsikt og lærdom om tradisjonelle byggeteknikker, som er verdt å ta vare på.

THOMAS QUILLE, TØMRER OG HÅNDBYRGER I NES KOMMUNE.

både staburet og låven, og den ødelagte ble skiftet ut.

– Kommunen har et lager med gammel teglstein slik at vi kan supplere litt, forteller Andersen. Taksteinen som kunne brukes om igjen ble skrubbet med stålborste og lagt på igjen i samme mønster ut mot vegen, mens erstatningssteinen ble lagt på baksiden av byggene for å bevare fasaden. Noen av takbordene i treverk under teglsteinen måtte også skiftes ut.

Flere kurs

Før de begynte med takene på Furuset hadde de en teoretisk i Funnefoss arbeidermuseum.

– Akershus bygningsvern-senter har flere kurs gjennom et skoleår, og dette er det femte kurset. Tidligere har vi hatt kurs om taktekkning, og senere skal vi ha et smikurs, sier Færgestad, som forteller at kursdeltakerne ofte får to dager fri av arbeids-giver til kursene, og at de selv skjører på med lørdagen.

– Jeg har hatt 70 mann innom på kurs siden 2008, sier Færgestad.

Viktig kompetanse

I tillegg til håndverkere fra rundt om i Akershus deltok også Rolf Erik Dybli Raaden (formann

vedlikehold bygg og eiendom) og Thomas Quille (håndverker/tømrer) som begge er ansatte i Nes kommune.

– Dette er kompetanse som er viktig både for kommunen og befolkningen. Vi trenger innsikt og lærdom om tradisjonelle byggeteknikker, som er verdt å ta vare på. Det er flott at MIA deler sin kunnskap, sier Quille.

Mange gamle bygg

Nes kommune har mange gamle bygg å ta vare på, blant annet gjennom Nes samlinger.

– Det er viktig at vi i bygg og eiendom kan gjøre det meste selv, både økonomisk og for jobben sin del. Å leie inn folk krever en del oppfølging, sier Dybli Raaden.

Kommunen har fordelt hvem av de ansatte som skal delta på hvilke kurs, og Dybli Raaden forteller at kommunen har et stort og variert ansvarsområde.

– Vi har alt fra kirkeruiner til trykkeboliger, og må berike oss på det vi kan. Med slik kunnskap kan vi også fungere som et rådgivende organ, forteller Dybli Raaden.

Quille legger til at det er artig å jobbe i nærmiljøet som gir et annet forhold til både folk og omgivelsene.

KURS PÅ FURUSET: Kurset i vedlikehold av gamle hus ga viktig kompetanse for deltakerne, og samtidig nyrestaurerte tak på staburet og låven på Furuset. 15 håndverkere fra Akershus deltok på kurset som gikk over tre dager. Furuset på Opaker ble oppført i 1909, og mye av den originale teglsteinen måtte skiftes ut. Alle foto: Tommy Simon Norum

MÅ BYTTES: Her viser instruktør Per-Willy Færgestad i Akershus bygningsvern-senter fram to takbord, hvorav det ene må skiftes ut.

BYTTER TAK: Det viste seg at noen av takbordene på låvetaket måtte byttes. Det ga god øvelse for f.v. Per Ivar Moen (daglig leder Grendebbygg), Espen Kolting (snekker i Eiendoms), Martin Waltoft (tømrer i Grendebbygg) og Knut Foldvik (tømrermester/takstmann).

FRA KOMMUNEN: Rolf Erik Dybli Raaden f.v. (formann vedlikehold bygg og eiendom) og Thomas Quille (tømrer) lærte viktig kunnskap de tar med seg tilbake til Nes kommune.

SKRUBBER TAKSTEIN: Taksteinen på staburet og låven ble skrubbet for hånd. Martin Vogt (KF Byggservice) fra venstre, Even Bratlie Jørstadengen og Kenneth Blinderen (begge Roald Larsen AS) gikk på med stålborste og godt mot.

LÆRDOM: Takbordet til høyre er tettvokst og mer motstandsdyktig. Takbordet til venstre er mindre tettvokst og tåler derfor mindre.